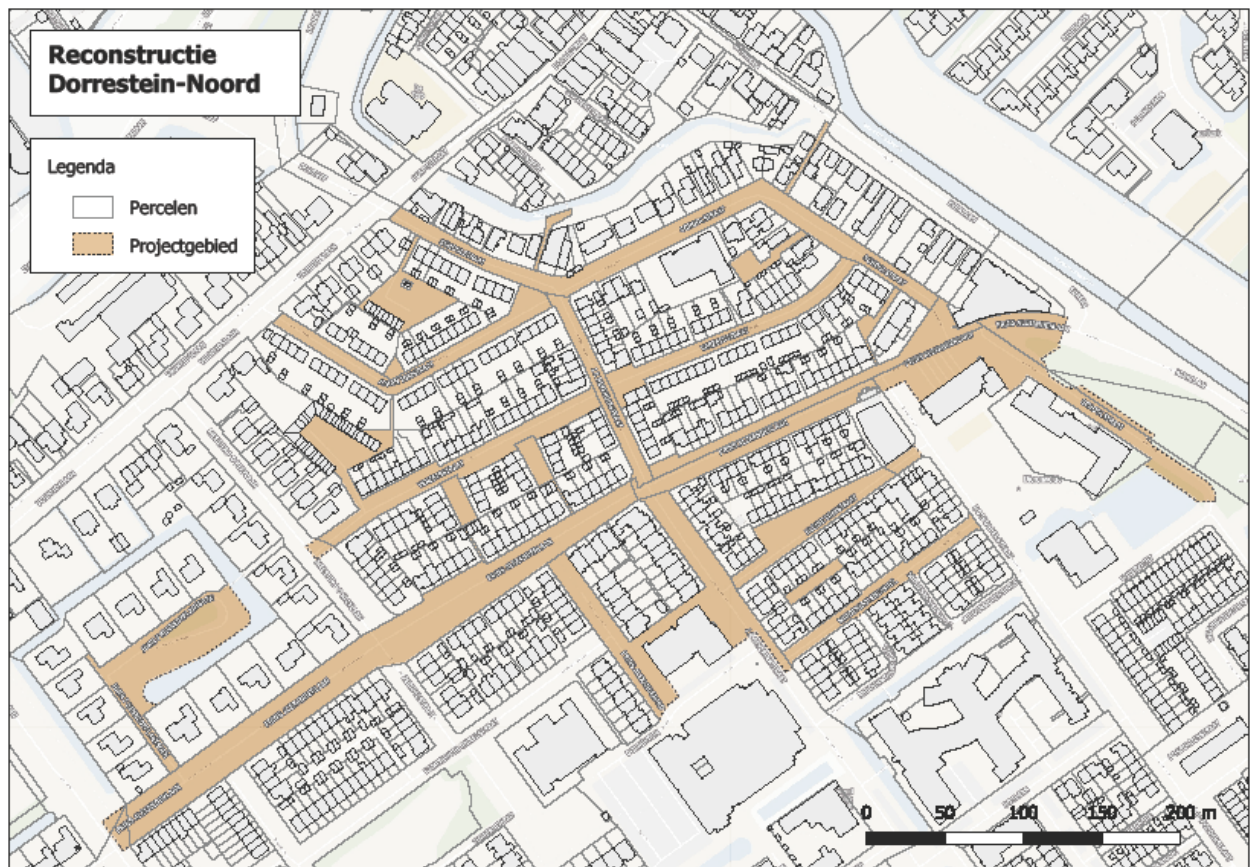

RECONSTRUCTIE DORRESTEIN-NOORD

(Integrale reconstructie van het plangebied in Nieuwerkerk aan den IJssel)

PROGRAMMA VAN EISEN & AMBITIES

Projectnummer: 10033 (voorheen 9002-9-28, besteknummer 1814)
Projectfase(n): Ontwerpfase

Datum: 15 juli 2024
Versie: 1.8 (concept)
Corsanummer: Z22.002511

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	2
1. Projectomschrijving	3
2.1 Achtergrond / aanleiding.....	3
2. Programma van Eisen & Ambities.....	3
2.1 Doelstelling.....	3
2.2 Scopeafbakening.....	3
2.3 Aspecten.....	3
2.2.1 Algemeen.....	3
2.2.2 Projectgrens.....	4
2.2.3 Inrichting van de openbare ruimte.....	4
2.2.4 Duurzaamheid- & klimaatadaptieve maatregelen	4
2.2.5 Riolering.....	5
2.2.6 Verkeer & parkeren, inclusief bebording	5
2.2.7 Openbare verlichting.....	5
2.2.8 Groen.....	6
2.2.9 Oppervlaktewater.....	6
2.2.10 Speeltuinen	6
2.2.11 Kunstwerken	6
2.2.12 Afvalinzameling.....	6
2.2.13 Kabels & leidingen	7
Bijlage 1 Vaste planten route Nieuwerkerk.....	8

1. Projectomschrijving

2.1 Achtergrond / aanleiding

Dorrestein-Noord in Nieuwerkerk aan den IJssel is een – als zodanig herkenbare – naoorlogse wijk uit 1950 - 1970, van ca. 37 hectare, met ca. 1.000 woningen (in uiteenlopende prijsklassen), ca. 140 bedrijven, een brandweerkazerne, scholen, openbaar groen, speelvoorzieningen, etc.

Aanleiding voor de reconstructie is de wens om de verharding en het openbaar groen te vervangen en de afwatering van verhard oppervlak af te koppelen van de gemengde riolering. De wijk is toe aan een integrale 'opknopbeurt' met een nieuwe, eigentijdse en toekomstgerichte (boven- en ondergrondse) inrichting.

De reconstructie beoogt het plangebied integraal, klimaatadaptief & duurzaam en toekomstbestendig (voor ca. 30 jaar) op orde te brengen. Het reconstructieproject is aangewezen als pilot voor Gebiedsgericht werken.

2. Programma van Eisen & Ambities

2.1 Doelstelling

De onderhavige versie van het Programma van Eisen & Ambities (PvE&A) is op- en samengesteld o.b.v. de ambities, randvoorwaarden en uitgangspunten, zoals benoemd in het Plan van aanpak (PvA) van het project en besproken tijdens een ambtelijke brainstormsessie, de feedback op de rapportage van deze sessie en de aanvullende ambities van de gemeente op het aspect Duurzaamheid & Klimaatadaptief.

Deze versies van het PvE&A is een weergave van het huidige gebruik en de toekomstvisie van de gemeente op de (boven- en ondergrondse) inrichting van de openbare ruimte in het plangebied. Dit PvE&A is tevens de inhoudelijke basis voor de Participatie, waarbij de uitgangspunten van de reconstructie – waar mogelijk – worden beïnvloed, aangepast aan en/of uitgebreid met de wensen en ambities van belanghebbenden.

Het PvE&A is dynamisch en 'groeit' in die zin mee met de planvorming.

2.2 Scopeafbakening

Het plangebied van de reconstructie omvat (vooralsnog) het gebied, zoals weergegeven op de voorpagina van dit PvE&A.

De reconstructie betreft de realisatie van werken in de openbare ruimte (kadastraal eigendom van de gemeente Zuidplas).

2.3 Aspecten

De reconstructie beoogt de realisatie van concrete (eind)resultaten op verschillende, zogenaamde 'harde' aspecten (materiele, civieltechnische onderdelen van de openbare ruimte). Het PvE&A benoemt de diverse eisen, uitgangspunten, randvoorwaarden en ambities per aspect.

2.2.1 Algemeen

- De ambitie is om in het gehele plangebied dezelfde uitstraling te creëren door materiaalgebruik en indeling van de openbare ruimte en op basis hiervan nieuwe inrichtingen per straat op maat maken ('IKEA-principe').
- De algemene randvoorwaarden en uitgangspunten van de inrichting van de openbare ruimte in de gemeente Zuidplas zijn vastgelegd in het project-specifiek Programma van Eisen in DIOR (PvE-DIOR; <https://duurzaamzuidplas.hior.nl/project/127>)
- De van toepassing zijnde CROW-standaarden dienen zoveel mogelijk nageleefd te worden.
- De archeologische waarde van het plangebied bepaald de aanpak van uit te voeren archeologisch onderzoek (<https://atlas.odmh.nl/html5viewer/index.html?viewer=Atlas.Atlas&layerTheme=Archeologie>)

- e. De bodemklasse van het plangebied bepaald de aanpak van het uit te voeren grond- en bodemonderzoek (<https://atlas.odmh.nl/html5viewer/index.html?viewer=Atlas.Atlas&layerTheme=BKK>, aandacht hierbij voor de (mogelijke) aanwezigheid van kool-as).

2.2.2 Projectgrens

- a. Uitgangspunt is de bestaande kadastrale situatie. Wanneer sprake is van illegaal gebruik van gemeentelijk eigendom, wordt zo mogelijk gehandhaafd volgens de daarvoor gehanteerde aanpak. Bij 'overtollig' kadastraal eigendom van de gemeente, kan besloten worden om dit eigendom te verkopen als zogenaamd 'snippergroen'.

2.2.3 Inrichting van de openbare ruimte

- a. Als kader is (onder meer) de stedenbouwkundige visie van gemeente Zuidplas op de inrichting & het gebruik van de openbare ruimte van toepassing.
 b. In het kader van de reconstructie wordt de bestaande verharding volledig vernieuwd.
 c. Maatregelen tegen ongewenst parkeren en schade aan het straatwerk uitvoeren zonder paaltjes, etc.
 d. De openbare ruimte wordt klimaatbestendig ingericht, waarbij aansluiting wordt gezocht bij de eisen uit het Convenant Klimaatadaptief bouwen, zover deze van toepassing zijn op de openbare ruimte.

2.2.4 Duurzaamheid- & klimaatadaptieve maatregelen

- a. Maatregelen op het gebied van Duurzaamheid & klimaatadaptatie – vanuit breed maatschappelijk draagvlak, de huidige tijdgeest en de schaalgrootte van de onderhavige reconstructie, geïntegreerd met de overige opgaven – zo veel als mogelijk meenemen, ter bevordering van een klimaatbestendige leefomgeving.
 b. Maatregelen op het gebied van Duurzaamheid & klimaatadaptatie zijn gericht op het voorkomen van schade aan bebouwing, infrastructuur en de openbare ruimte bij korte hevige neerslag, zodat vitale kwetsbare voorzieningen blijven functioneren en infrastructuur begaanbaar blijft voor hulpdiensten. Dit betekent dat:
- Geen waterschade optreedt aan bebouwing, infrastructuur en de openbare ruimte bij buien van 70 mm in 1 uur (1/100 jaar). De infrastructuur begaanbaar blijft voor hulpdiensten, waarbij maximaal 10 cm water op straat is toegestaan.
 - In het plangebied de vitale en kwetsbare (nuts)voorzieningen in de openbare ruimte beschikbaar blijven bij buien van 90 mm in 1 uur (1/250 jaar).
 - In het plangebied voorzieningen worden aangelegd die een bui van 70 mm in 1 uur op kunnen vangen, waarbij voorzieningen die hemelwater tijdelijk vasthouden minimaal 24 en maximaal 60 uur na de bui weer beschikbaar dienen te zijn.
 - Het de ambitie is om de zogenaamde 'sponswerking' van de wijk te vergroten, waarbij grondwaterstanden sturend zijn in de te maken keuzes. In volgorde van importantie betekent dit:
 - Hemelwater zo veel mogelijk bergen op de locatie waar het valt en infiltreren in de bodem.
 - Overtollig regenwater bergen op de locatie waar het valt, zodat dit bij extreme droogte beschikbaar is om verdroging te voorkomen. Deze berging kan tevens wateroverlast voorkomen.
 - Indien bergen niet mogelijk is, het overschot aan regenwater vertraagd afvoeren, bij voorkeur naar de bodem of naar het oppervlaktewater in de wijk en eventueel via het rioolstelsel.
- c. Het maaiveld **zettingvrij** (alleen de natuurlijke bodemdaling) terugbrengen op de oorspronkelijke aanleghoogte. Referentie is de drempelhoogte van de woningen en bedrijven in het plangebied.
 d. De Schoolstraat is een – in het verleden – gedempte watergang en daardoor extra zettingsgevoelig met een geringe drooglegging.
 e. Maatregelen op het gebied van klimaatadaptatie mede baseren op de resultaten van de klimaatstresstesten (<https://odmh.maps.arcgis.com/apps/MapSeries/index.html?appid=e92c7ce88dda4e4992909aa4bbd563a4>).
 f. Voor maatregelen op het gebied van Duurzaamheid (onder meer) gebruik maken van de MVI-criteriatool van het Rijk (<https://www.mvicriteria.nl/nl/webtool?cluster=3#//3//nl>)
 g. Hittestress beperkende maatregelen treffen (met speciale aandacht voor de omgeving van het verzorgingstehuis, scholen en openbare ontmoetingsplekken):
- Streven naar een 40% schaduw bij verblijfplekken zoals speellocaties (gemeten op de hoogste zonnestand op 21 juni om 14:00 uur).
 - Streven naar een 40% schaduw rondom scholen en het verzorgingstehuis (gemeten op de hoogste zonnestand op 21 juni om 14:00 uur).
 - Koele verblijfs- en ontmoetingsplekken zoals winkelcentrum Dorrestein, kunnen door langzaam verkeer worden bereikt via koele, groene routes.
 - Vitale en kwetsbare (ondergrondse) functies en groenvoorzieningen in de openbare ruimte moeten bestand zijn tegen de hitte.

2.2.5 Riolering

- a. Het vigerende Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) en het toekomstige Beleidsplan Riolering 2025 – 2030 zijn onverkort van toepassing.
- b. Vervangen van de riolering in het Kennedyplantsoen (vanaf de koppelpot in de Alexanderlaan) en in de tuinen van Schoolstraat 52 t/m 62 (beiden doodlopende strengen) door een DWA-riolering in de weg, inclusief koppeling van de bestaande huisaansluitingen. De vervallen riolering laten liggen en volschuimen.
- c. De HWA van de openbare ruimte afkoppelen van het (bestaande) gemengde stelsel en uitvoeren als een infiltratiesysteem.
- d. De toetsnorm voor het ontwerp is bui 9 (geen water op straat).
- e. De wijze van afkoppelen van HWA afstemmen met het Hoogheemraadschap van Schieland & de Krimpenerwaard en keuzes mede baseren op eventuele gevolgen voor het oppervlaktewatersysteem.
- f. Particulier huiseigenaren stimuleren om hun hemelwaterafvoeren (zelf) te ontkoppelen van de riolering.
- g. Voor het ontwerp van een klimaatrobuust HWA-systeem (onder meer) gebruik maken van de aanbevelingen in de rapportage van de Variantenstudie van Arcadis Nederland BV, d.d. 8 januari 2021.

2.2.6 Verkeer & parkeren, inclusief bebording

- a. Het Wegenbeheerplan van Zuidplas is van toepassing.
- b. De wegen niet uitvoeren in asfalt.
- c. Alle wegen in de wijk hebben & houden de status erftoegangsweg met een maximumsnelheid van 30 km/uur.
- d. De wegen zodanig inrichten, volgens de richtlijn Duurzaam Veilig, dat dit fietsgebruik en lage (auto)snelheden stimuleert.
- e. Bij voorkeur geen as-verspringingen toepassen.
- f. Kruisingen bij voorkeur als plateau (en eventueel met drempels) uitvoeren.
- g. Het huidige aantal parkeerplekken in het plangebied is maatgevend (niet de parkeernorm). In de ontwerpfase onderzoeken of sanering van parkeerplaatsen mogelijk is, er vanuit gaande dat het autobezit en de behoefte aan parkeerplaatsen in de toekomst afneemt.
- h. De Prins Alexanderlaan en de J.A. Beijerinkstraat zijn hoofdroutes en daarom tweerichting-verkeer.
- i. Ten behoeve van meer ruimte voor groen en vergroting van de leefbaarheid:
 - o In de overige wegen zo mogelijk éénrichting-verkeer (circulatie) instellen
 - o Streven naar efficiënt(er) parkeren en/of verplaatsen van parkeerplaatsen
 - o Streven naar smallere wegprofielen (minder verharding) of zelfs straten autovrij te maken
 - o Zo mogelijk de busroute uit de wijk halen, aangezien dit:
 - de rijbaan versmalt
 - de verkeersveiligheid & het comfort van langzaam verkeer vergroot
 - overlast van de busroute voor aanwonenden vermindert
 - slijtage van het wegdek verkleint
 - ruimte creëert voor (meer) groen in de wijk.
- j. Inrichting afstemmen op de (gangbare) laad-losroute naar/van het winkelcentrum
- k. Rekening houden met de (hoofd)routes van de brandweer.
- l. Gelet op de beperkt beschikbare ruimte en om de snelheid van auto's terug te dringen mag – gemotiveerd – afgeweken worden van de algemene richtlijnen voor de afmetingen van de inrichting van de openbare ruimte.
- m. Speciale aandacht voor veilige inrichting van de Schoolstraat i.v.m. grote & gevarieerde verkeersdrukte bij begin- en eindtijden:
 - o Rehobothschool en Montessorischool & BSO
 - o Voorkeur voor langzaam verkeer (voetgangers en fietsers)
 - o Beperkte “drop zone”, alleen direct voor de school
- n. Veilige langzaam verkeer verbinding(en) aanleggen tussen de scholen en het winkelcentrum.
- o. Straten en hofjes in het plangebied bij voorkeur inrichten als verblijfsgebied.
- p. De benodigde bebording en belijning volgt uit het ontwerp van de (nieuwe) inrichting.

2.2.7 Openbare verlichting

- a. In beginsel alleen de OV-kabels vervangen.
- b. De lichtmasten zo nodig herplaatsen (of vervangen) o.b.v. de nieuwe inrichting van het plangebied.
- c. Het verlichtingsplan moet voldoen aan de vigerende (gemeentelijke) normen.
- d. Nieuwe lichtmasten voorzien van Ledverlichting (bestaande armaturen zijn al Led).
- e. Lichtmasten voorzien van haakjes t.b.v. ophangen van PMD-afvalzakken.

2.2.8 Groen

- a. Uitgangspunt is dat het bestaande openbaar groen aan het einde van haar levensduur is en daardoor moet worden vervangen. In die zin de levensvatbaarheid en veiligheid van het bestaande openbaar groen onderzoeken, in relatie tot de voorgenomen maatregelen (ophogen, herinrichten, etc.).
- b. straten en pleinen worden groen ingericht om de leefbaarheid van het plangebied te bevorderen, volgens het 'groen, tenzij...' principe, tenzij dit op een specifieke plek niet kan vanwege de vereiste functionaliteit.
- c. Uitgangspunt is dat het percentage groen in de wijk minimaal behouden blijft en zo mogelijk wordt vergroot met een (meer) gelijkmatige verdeling over de wijk, zo mogelijk volgens de 3-30-300 regel, om hittestress te beperken.
- d. Kansen om de biodiversiteit te versterken benutten.
- e. Bomen zodanig plaatsen dat deze hun effectieve schaduwwerking op straat hebben en niet op de woningen (waar mogelijk zonnepanelen liggen).
- a. Het nieuwe openbaar groen aanleggen met een eenduidige structuur, gebaseerd en in overeenstemming met het Bomenbeleid, het uitvoeringsplan Dorpsgroen en het (bestaande) groenstructuurplan & de vaste planten route (zie bijlage), zodanig dat dit het groen in het plangebied versterkt.
- b. Het nieuwe groen aanleggen met diverse soorten en hoogte (bomen, struiken, kruiden/bloemen), zodanig dat dit bijdraagt aan vergroting van de biodiversiteit (natuurinclusief ontwikkelen).
- c. Het plan voor het nieuwe groen mede baseren op (lage) beheer kosten.
- d. Naast gazon / gras moet nieuw groen bestaan uit inheemse beplanting, zo mogelijk afgestemd op de (toekomstige) beplanting van de Europalaan.
- e. Gazons moeten (t.b.v. de beheerbaarheid) een minimaal oppervlak van 30 m² hebben
- f. Groen aanleggen:
 - o dat bijdraagt aan klimaatdoelen en leefbaarheid
 - o als obstakelstrook (ter voorkoming van ongewenst parkeren)
 - o dat infiltratie van regenwater in de ondergrond bevordert
 - o met voldoende (goede) groei ruimte voor boomwortels (zo mogelijk i.c.m. waterbergende wegfundering en/of HWA-infiltratiesysteem)
 - o zo mogelijk i.c.m. speelvoorzieningen

2.2.9 Oppervlaktewater

- a. De oeververdediging in het Kennedyplantsoen opknappen, zo mogelijk i.c.m. een natuurvriendelijke oever.
- b. De streefwaarde voor de drooglegging in het plangebied is 1,00 m
- c. De wijze van afkoppelen van HWA afstemmen met het Hoogheemraadschap van Schieland & de Krimpenerwaard (HHSK)

2.2.10 Speeltuinen

- a. De (nieuwe) inrichting van speeltuinen beschouwen o.b.v. het (geactualiseerde) speelbeleidsplan.
- b. Speelvoorzieningen moeten de leefbaarheid van het plangebied vergroten.
- c. Aanpassingen van de inrichting van speeltuinen en de keuze van speeltoestellen & -voorzieningen beschouwen op basis van doelgroepen en leeftijdscategorieën (voor jongere kinderen dicht bij de woningen, voor oudere kinderen op afstand)
- d. De nieuwe inrichting van speeltuinen en de keuze van speeltoestellen & -voorzieningen ontwerpen met aandacht voor kinderen met een lichamelijke beperking (rolstoelgebruikers, slechtzienden, etc.).
- e. Zo mogelijk fitness-voorzieningen aanleggen aan de rand(en) van het plangebied, nabij een park.
- f. De speeltuintjes achter de Prins Alexanderlaan 23 & 25, Verzetsstraat 2 en Schoolstraat 14 komen (in beginsel) als zodanig te vervallen.

2.2.11 Kunstwerken

- a. De scope omvat vooralsnog geen werkzaamheden aan kunstwerken in het plangebied.
- b. Eventuele werkzaamheden uitvoeren in overeenstemming met het Beheerplan kunstwerken.

2.2.12 Afvalinzameling

- a. De nieuwe inrichting moet voldoen aan de algemene uitgangspunten (en bijbehorende ruimtebehoeften) voor afvalinzameling.

- b. Afval-ophaalroutes: het aanbieden van afval (rest, GFT, papier en PMD) zo veel mogelijk centraliseren en de verzamelplaatsen situeren langs doorgaande wegen (t.b.v. veiligheid, efficiëntie en ARBO).
- c. Ondergrondse restafvalcontainers: inpassen in het ontwerp, min-of-meer op de huidige locaties en daarbij rekening houden met toekomstige uitbreiding van het aantal ondergrondse containers.
- d. Glascontainers: vooralsnog alleen nabij de Montessorischool; hiervoor ruimte opnemen op maaiveldniveau
- e. Papiercontainers: vooralsnog niet aanwezig binnen het plangebied.
- f. PMD-afval: kroonringen aanbrengen op OV-masten en zo nodig op daarvoor extra te plaatsen palen.

2.2.13 Kabels & leidingen

- a. De reconstructie leidt (vrijwel) onvermijdelijk tot het (integraal) verleggen en/of vernieuwen van de kabels & leidingen.
- b. De betrokken nutsbedrijven uitnodigen om te participeren in het ontwerpproces en daarmee het ontwerp van de nieuwe inrichting op maaiveldniveau & in de ondergrond mede te beïnvloeden.

Bijlage 1 Vaste planten route Nieuwerkerk

